

Az új médiák művészete

Március 12-én *Az új médiák művészete – A videó művészetéről* címmel tudományos tanácskozást tartottak Újvidéken a vásárcsarnokban megrendezett Art Expo keretein belül, a Bel Art Galéria és a Zlatno oko védnöksége alatt. A tanácskozás résztvevői előadásaikban és az azt követő beszélgetésben a mai videoművészet, a kortárs rövidfilm helyzetét, lehetőségeit és feladatait taglalták. Az előadások sorozatát Robert Stephan belga rendező, egyetemi professzor nyitotta meg. A nemzetközi hírnévnek örvendő előadó rendhagyóan a hetvenes és nyolcvanas évek rövidfilm- és videokísérleteinek megindulásáról, a kezdetekről, valamint az első alkotások befogadásáról és eredményeiről beszélt. A kezdetek legnagyobb problémájaként nem a rövidfilmek, videók hiányát – ötletből és művészből sosem volt hiány –, hanem a művek nézőkhöz való eljuttatását határozta meg. Nemzetközi összefogással és egy amerikai alapítvány támogatásával sikerült kiépíteniük egy kábeltelevíziós hálózatot, amelyen keresztül lehetőség nyílt a művek széles körű megismertetésére. Előadását a hetvenes, nyolcvanas évek belga és francia videóiból összeállított válogatással zárta. Következőként Ivana Sremčević szólalt fel, aki a tavaly 12. alkalommal megrendezett Videomedeja Nemzetközi Videofesztiválról beszélt. A fesztiválnak Újvidék ad otthont, az utóbbi években az M Stúdió épületében kerül megrendezésre. A fesztivál lehetőséget ad fiatal, kezdő alkotók munkáinak bemutatására, de emellett komoly hírnévre tett szert nemzetközi videósberkekben is, számos külföldi rendező visszatérő vendége. A fesztivál rendezőinek feltett célja, hogy tekintélyes archívumukat elektronikus adatbázis formájában elérhetővé tegyék a szélesebb közönség számára is. Zárszóként a tavalyi alkotásokból mutatott be néhányat. Az előzetes programtól eltérően Sava Stepanov távolléte miatt nem került

sor *Videó a Vajdaságban ma* című előadására. Andrej Tišma a video- és zeneművészet komputeres kifejezési lehetőségeiről, s ezek saját alkotásaiban való alkalmazásáról beszélt. Tišma mind zenei téren, mind pedig rövidfilmjeiben, videóiban örömmel alkalmazza a XXI. századi számítógépes technika megoldásait. Alkotásait elektronikus kollázsoknak nevezte, utalva ezáltal azok elemeire és szerkesztési technikájára. Tišma zeneszámaiban ugyanúgy merít a délszláv népzenei hagyományból, mint a videojátékok kísérőzenéjéből, de emellett számos más elem – harci zajok, katonai vezényszavak, reklámdal-részletek, idegen nyelvű szövegrészek, technózene, rézfúvós betétek stb. – is felismerhető, ezáltal zenevilága egy sajátos, a balkáni jelenre és közelmúltra reflektáló jelleggel bír. Videoalkotásai is hasonlóan széles távlatokból épülnek fel, a beszéde végén bemutatott felvételek szinte egytől egyig háborús képi világot – lásd balkáni közelmúlt, Irak, második világháború, szeptember 11-e stb. – tártak a jelenlevők elé. A tanácskozás zárásaként Dragan Živančević, az újvidéki Művészeti Akadémia tanárának előadása hangzott el. Živančević a Multiflex video nevű művészeti csoportosulás munkájáról beszélt. A csoportot három filmes – köztük a felszólaló – alkotja, akik felfogásában a videoművészet a népművészet egyik megnyilatkozási formája. Ebből kifolyólag a csoport nem urbánus témákat von be alkotásába, hanem a természet, a városiasodás előtti „pogány” naturális környezet jelenik meg munkáikban. Živančević előadása szintén vetítéssel zárult, a csoport legutolsó, 48 perces alkotásából vetített le egy rövidített változatot.